

SZARVAS és VIDÉKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr. — Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Búza-utca, 1283. szám, hova a lap szel-
lemi részét illető közlemények és előfizetési
pénzek küldendők.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad

a Nyácsi Soma utóda ország.

Ugyanitt egyes számok is kaphatók.
Hirdetések és nyilvántartási közlemények ju-
tányos áron vétetnek fel.

Tornászaink Budapesten.

E czim alatt közöltük lapunk
mult számában, hogy főgymnasiumunk
tornacsapata Oláh Miklós és Neumann
Jenő tanárok vezetése alatt f. hó 16-án
Budapestre utazott a »Középiskolai
tanulók országos verseny«-ére. Re-
ményekkel s jó kívánsággal bocsájtot-
tuk utnak ifjainkat és izgatottan vár-
tuk róluk az első hírt.

Mint a hellén városok a nemzeti
játékokra küldött fiaikon, úgy esüggött
városunk intelligenciája ama kivá-
lasztott csapaton; a kit dolga éppen
akkor a fővárosba vitt, legérdekesebb
ujságul azt hozta magával, hogy:
»láttam a fiukat!« — s a tudomány
szigetére küldött kis gyarmatunk, a
fővárosi egyetemeknek Szarvason is-
kolázott hallgatói, mint egy testvér,
ott várták ifjainkat a központi pá-
lyaúdvárbán.

És a kik a középiskolai tanulók
országos mérkőzésének napján Szarvas
nevét viselték, igazolták a hozzájuk

fűzött reményeket: a verseny bíráló
bizottsága elismerő oklevéllel
tüntette ki mind főgymnasiumunk-
kat, mint a melyben a tornatanár
kor színvonalán áll, mind tornata-
nárát, Oláh Miklóst.

A két dísz-oklevél tulajdonkép-
pen egyet jelent; mert ha a torna-
oktatás kellő felszerelése a főgymna-
siumi tanács érdeme és a tornagya-
korlatok látogatásának megkedvelte-
tése és — ha kell — szigorú meg-
kívánása a tanári kar kötelessége is:
mégis minden a tornatanár egyénisé-
gén fordul meg.

A mi tornatanárunk a mi büsz-
keségünk. Nem akarunk hizelegni, ha-
nem egyszerűen csak konstatálni akar-
juk a tényt, hogy Oláh Miklósnak a
szakkörökben országos neve van. Ép-
pen a szóban levő nagy tornaünne-
pélyen oly alakban nyilvánult az ő ér-
demeinek elismerése, hogy a rendező-
ség őt bizta meg a verseny egyik
részének vezetésével.

Hogy tehát Oláh dicsőséget sze-

rez a versenyen magának és a fő-
gymnasiumnak, azt előre is nagyon
természetesnek tartottuk.

De a kik az ügy iránt közeleb-
ről érdeklődtek, azt is teljes biztos-
sággal várták, hogy tanulóink az
egyes versenyekben is ki fog-
nak tűnni. Mi az oka, hogy ebben
csalódtak?

Az »Egyetértés« f. hó 19-ki szá-
ma erős leczkét tart az országos ver-
seny rendezőségének, hogy előre lá-
tás nélkül intézkedett, reggel 8-tól a
késő délutáni órákig éhesen várakoz-
tatta a tanulókat és — — — hiába,
mert az egész verseny egy rövid napra
lévén összeszorítva; az egyes mérkő-
zésekben csak egy pár kiválasztott
intézet tanulóit vehettek részt.

Habár erősnek tartjuk az »Egyet-
értés« vádját, mert a rendezőség előre
nem látható, elemi akadálytalán küz-
dött, a pünkösdi első napján erősen
zuhogott esővel, a mely a versenyre
kiszabott drága időből egy teljes na-
pott vett el: mindamellett, mint fő-

TÁRCZA.

Chován Zsigmond halálára.

Végsőt lobbant lángja szerető szívednek,
Nem riasztják álmod többé földi gondok,
Nem zavarlak én sem — elhal ez a sóhaj,
Felszárad a könny is, mit most érted ontok.

Nem tehetek róla, hogy oly nehezen megy
Elfojtani hangját zokogó lelkemnek...
De hisz sorsunk más az, hogy akit elhagynak,
Sokkal jobban szenved, mint akik elmennek.

Nehezebb lett volna neked is a válás,
Még szörnyűbb lett volna így is oly nagy kínod,
Hogyha láttad volna némi bánatunkat,
Még te a rettentő halálharcot vívod.

Sírunk... s te boldog vagy! Szellemült.
[alakod]

Valami csillagban ragyog már felettünk
Oda várva minket... Óh ha elmehetnénk
Nemsokára hozzád, mind, akik — szerettük!

De míg itt lenn élünk, itt a föld porában,
Igas boldogságtól mossa számkivetve, —
Üdvözlő Szellem te, ott fön a magasban,
Könyörőg áldást a szerető szívekre!

Az istennek a két krajezárja.

— A »Szarvas és Vidéke« eredeti tárczája. —

Mindenféle kevély embert ösmertem
már. Kevély lehet az orosz czár is. Kevély
a spanyol grand is. Kevély képeire gróf
Andrássy Manó, valamint kevély a nyak-
kendőire Gromon Dezső.

De még olyan kevély embert sohase
ösmertem, mint Kovács Ferenczet. Az már
aztán igazán érezte, mi ő.

Nagy kupeczkedést vitt az alföldön
ökrökkel. Ezek az ökrök csináltak belőle
jómodu embert. Moldovániában, Oláhország-
ban pompás vásárt csinált. Olcsón vette a
tulokokat és drágán adta el. A ki ezt utána
csinálja, az okvetlenül meggazdagodik.

Vége felé mikor már a gyerekei fel-
nőttek, azt mondta Kovács Ferencz nagy
hetykén:

— Az istennek is csak egy-két kraj-
czárral van többje.

Ebből a mondásból valóságos röpke
szó lett a környéken, ép úgy, mint a XIV.
Lajoséból. Mindenki tudta, egyik a másik-
nak tovább adta. Mégis csak haláttalan elbi-

zakodás! Ez nem jól fog végződni, majd
meglássátok.

Gögös magatartással járt-kelt. Vége
felé már nem is beszélt, hanem csak rá-
jok mordult, ha valami kívánsága volt.
Senki sem mert neki ellentmondani. Az
istenházát is kerülte. Azt mondta, nem
megy oda, mert ott le kell venni a kalap-
ját. Azt pedig azért se teszi. Minek is, a
miatt a két krajezár miatt.

Alacsony, köpcös ember volt a »ke-
vély kupecz«, fejét feltartotta, a lábaival is
hegyesen lépkedett s arany sarkantyú volt
a vasárnapi csizmáján. Erre is azt mondta,
hogy azért arany, mert gyémántból nem
csinálnak sarkantyúkat.

Mikor a fiai nőttek, úgy tett az egyik-
kel, mint Zápolya János.

— Fiam, Pali, mihelyt annyira viszed,
hogy a kabátod nem nővöd ki egy év alatt,
mindjárt felküldlek Pestre követnek.

Az volt a kevély kupecznek az am-
bicziója, hogy a Pali gyerek a képviselő-
házban üljön s onnan dirigálja az országot.

A másik fiára már rátartóbb volt,
csak hogy annak már nem bírt semmi hi-
vatalt kigondolni. Mindent kevélyelt. A ki-

városi tekintélyes laptól köszönettel kell fogadnunk ama részrehajlatlan nyilatkozatát, hogy a versenyen a fővárosi iskolákat tölték előtérbe s a vidéket mellőzték.

Mi a vidéki eszünkkel úgy gondolkozunk, hogy ha már az eső egy napot a versenytől elvett, a megmaradt egy napot engedték volna át a budapestiek teljesen, vagy legalább is tulnyomó részben a vidéknek, ők azután tarthattak volna más alkalommal magukban akár egy külön versenyt, akár pedig egy kiegészítő versenyt, a melynek eredményét az elsővel lehetett volna kombinálni, hiszen minden versenyt úgy is abszolút szempontból is bíraltak, minden eredményt számokban fejeztek ki, pl. az ugrás magasságát centiméterekben, a futás gyorsaságát másodpercokban.

Beszéljünk mi is számokban. A pünkösdi versenyen a magas ugrásban az első díjat 141 cm.-es ugrás nyerte; a mi tanulóink között nem egy van, a ki 160 cm-t ugrik.

Ha tehát a mieink e versenyben részt vehetnek, kétség nélkül övék a győzelem.

Az eső azonban, a mely az első napi versenyt elmosta, megfosztotta a babértól a mi jobb tornászainkat.

Sajnáljuk, hogy így történt; de megnyugodhatunk abban a tudatban, hogy a legjobbaknak tartott tornászoknál a mi tanulóink között jobbak is vannak.

S megnyugszanak-e ebben ifjaink is?

rályi trónus pedig, mint tudjuk, nem volt régen üresedésben.

Sokat költött fiaira. De azok még többet kívántak. Megtanították az öreget arra, hogy mi a váltó. S neki dagadozott a szíve, mikor látta, hogy a mi hitvány papir alá odakanyarítja a nevét, az attól a perctől pénz. Épen, mintha valami fejedelem írta alá. Okos ember volt az, a ki ezt így kifundálta, hogy nagygyá tegye az embereket.

A fiuk pedig minél gyakrabban engedték nagygyá lenni az öreget. Az ő gyengeségük quadrált az apjuk gyengeségével. Kölesönösen meg voltak elégedve.

A Pali csakugyan fellépett egy magyar kerületben. Tömértelen pénzt szórtak el a voksokért. Vesztegetni nem volt szabad, hát nem vesztegettek, hanem csak egy hatosért lehetett venni egy cifra szűrt s krajezárért egy iteze bort. Mert arról nem lehet a megvesztegetések ellen rideg paragrafus, hogy valaki ilyen olcsón adja el portékáját.

Hanem a borban néha igazság van — s megbukott a Pali gyerek.

— Nem tesz semmit! mondá az öreg Kovács gögösen.

A ki hallotta, mily lelkesedéssel emelték vállukra a versenytéren kedvelt tornatanárukat, midőn az ő kitüntetéséről és a gymnasiumról értesültek, az olyanoknak fogja ismerni a mi ifjainkat, a kik önzetlenül lelkesülnek a közért, iskolájuk dicsőségéért, s nem kívánja ki belőle kicsinyesen egyikök sem a maga részét.

Ez meg büszkékké tesz bennünket ifjainkra, a kik egész utazásuk s távollétök alatt a komoly, igazi tornászos önfegyelműző, illedelmes magaviseletben más iskolák tanulói előtt példányképekül állhattak. Csapatjukat a versenytéren való megjelenése alkalmával Szarvas legműveltebb leánya, gr. Csáky Albinné, tapssal, a miniszter jóakaró mosolylyal fogadta, Berzeviczy államtitkár és Klamarik min. tanácsos pedig stáció-utczai szállításukon meglátogatták.

Üdvözljük a kitüntetett tornatanárt s derek csapatát!

Pictor.

A játékról.

Hivatott szakférfiak, jártastollú írók szálltak ki a sikra, hogy a feledés sirjából új életre támaszszák a játékot és létjogot biztosítsanak neki az embernevelésben.

Tapasztalnunk kell lépten nyomon, hogy szellemi műveltségünk testi fejlettségünk rovására gyarapodott. Iskoláinkban az értelem és ész fejlesztésére s a tudományok gyarapítására fordítottak eddig minden gondot, a test fejlesztésével vajmi keveset törődtek. Az úgy elhanyagolt fizikum életképessége megapadt s nem birta feldolgozni,

A következő választásoknál már a Laczi gyereket léptette fel Kovács Ferencz egy tót kerületben. Erre még többet költött. Minél fogva ez még jobban megbukott. Kiszült, hogy a pálinkában is igazság van.

De a fiúkkal együtt bukott az öreg is. Vagyoni viszonyai mindinkább ziláltabbakká lettek. Neki adta magát az ivásnak.

Mikor a következő választások jöttek, már akkor szó sem volt a fiáról: már akkor az lett a röpke szó a környéken:

— A mit az ökrökön nyert, az ökrökre költötte.

In hoc signo nem lehet korteskedni. De nem is volt már miből. A öreg vagyonszája gyorsan fogyott. Ő maga is az italnak adta magát. Az pedig olyan, mint a vasút, gyorsan oda szállítja az embert, a hova el nem indult.

A fiai is korhelyek lettek: az egyik nemsokára meghalt hektikában, a másik pedig agyonélte magát a társadalomban. Meghalt erkölcsileg. Ügyvédkedett egy kevés ideig, de a klienseinek mégis a kellelténél több ideig, mert elsikkasztotta a pénzeiket. Börtönbe jutott.

megemészteni, magáévá tenni többé a szellemi életnek azt a tömegét, melyet a kor megkiván.

Szellem és anyag egyaránt belátták e nevelési mód özelszerűtlenségét és hatalmas erővel reagálnak elléne. A szellemnek ezen természetes akaratnyilvánítása bizonyítja leghitelesebben, hogy az az út, a melyen halad, a tökéletesítés felé vezet; ez bizonyítja leghitelesebben, hogy komolylyá, önállóvá, nagykorúvá lett.

Mi egyéb a lélek is, mint a — test anyagi részecskéi — rendszeres összeműködésének eredménye, illetve az anyagnak ezen összeműködése kövdtkeztében megnyilatkozó ereje.

Hogy ezen megnyilatkozás igaz és erős lehessen, természetes, hogy az összeműködést eszközölő részecskéknak egészségesnek és erőseknek kel lenniök.

Nem akarom ezzel elvül felállítani azt, hogy csak ép testben lakhatik erős, hatalmas lélek. A test lehet nyomorék, alkotó részei mindazonáltal erősek és egészségesek lehetnek; de megroncsolt gépezettől lehet-e sikeres munkát várni; egy ernyedtelegzett ember anyag szellemi megnyilatkozása lehet-e igaz?

Ki kételkednék azon, hog testi fejlettségünkben, erőnkben van letéve szellemi műveltségünk alapja? A gyöngé test érzékenysége lesz, a külhatások nyomásának könnyen enged, elveszti ruganyosságát és ellenálló képességét, úgy hogy ezen külhatások által támasztott érzés fájdalmas lesz. E fájdalomérzés nagysága, illetve e külhatások fájdalmat okozó ereje annál jobban megnövekedik, minél gyöngébb az érzést felfogó idegrendszer.

A kényelemben elpuhult idegrendszer tehát, elvesztvén ellenálló képességét, a világ és élet részéről őt erő bármilyen hatást fájdalmasnak fog fel. Ezen fájdalomérzés közrehatásával alakulnak meg az ember nézetei a világ és az élet felől. Természe-

Az öreget még ezután a katasztrófa után is sokszor láttam Makó utcáin; mert oda ment lakni. Meggöngyödedve járt már akkor, arca sápadt volt, orra vörös, ruhája foszlányokban csüggött, de nagy, éles szemében még akkor is volt valami kevélység s a modorban, melylyel összevisszalyukasztott kalapját fejére csapta.

— Ennek valamikor annyi pénze volt — mondták a járó-kelők — hogy az istennek is csak két krajezárral van többje.

S szánakozólag mosolyogtak a háta mögött.

Az utolsó években hallottam róla, hogy semmije sincs, hogy egyszerű csavargó, kinek a magaviselete gyanus. Most is rendőri felügyelet alatt van.

Tegnap végre kezembe került egy vidéki lap, s abból olvasom, hogy a ványii templom kirablásában a főtettest, az agastyán Kovács Ferenczet befogták.

Tehát a templomot rabolla ki.

Erővel elorozta azt az egy-két krajezárt, a mennyivel az istennek többje volt.

MIKSZATH KÁLMÁN.

tes, hogy az így megalkotott élet tűrhetetlen lesz és nem érdemes arra, hogy terhet elviseljük.

Ime, ebben fekszik ama kárhozatos problema, az életuntság s ennek következménye, az öngyilkosság, korunknak ezen jellemző áfka, az emberi műveltségnek ezen emberietlen vadsága.

A jelen a mienk és gyermekeink sorsával kezünkben van letéve a jövő. Kötelességünkkel teszi lelkiismeretünk, hogy jóvá tegyük a jövőben az elmúlt idők vétkeit. Századunk elhanyaglik az emberek idegrendszerének elgyöngyülésével; a mi kötelességünk hatalmas alapot vetni, a melyre a jövő századév még hatalmasabban felépülhessen mint ez a mostani.

Azon tényezők közül, melyek az ember erős testi kifejlődését előmozdítják, a legnevezetesebbek egyike a játék.

A testnek fejlődési vágya és igyekezete ösztönszerűleg megnyilatkozik a gyermek játékkedvében. Az elmúlt évtizedek az embertestnek ezen ösztönszerű megnyilatkozását haszontalanságnak tartották, mely nem ér annyit sem, hogy a gyermek kis ruhácskáját bepiszkolja érte, annál inkább leszálit értéke, mikor iskolába küldték a gyermeket és alkalma volt a kicsiny emberkének komolyabb munkával foglalkozni.

Oh, hogy nézhették azt, szülő és tanító egyaránt örömmel, miként megy tönkre a szegény emberkének teste, lelke ama szorgalomban, melyet a komoly munka elvégzésében kifejt. Hogy nem jutott eszébe csak egyiknek is kikergetni a gyermekek közé, ki a mezőre, a fűbe, a porba hogy ott fárasztó játékkal erőt szerezzen magának a munkához, a küzdéshez, az élethez és jogot a boldogsághoz. A sápadt arcban a fénytelen szemekben, az emésztési zavarokban a gyakran fellépő migrainban senki sem merte megismerni a borzasztó jövőnek, az idegességnek és vérszegénységnek kezdő a'apját; mely jellemzi most a mi társadalmunkat.

Hanem ez elmúlt, és a tudatnál fellélegzünk szabadon, mint mikor olyan álmából ébredünk, melyet undok lidércznoomás feketített be.

Belátja mindenki a játéknak nagy horderejét az embernevelésben; s csodálatos némelyik város egy tapodtat sem megy tovább ezen belátásánál. Pedig nincs idő a késedelemre, minden perc, a melyik tétlenül mulik el egy kincsért, mely elveszett. Tenni kell itt s tenni kell a társadalom közrehatásával mindenekelőtt azoknak, kiknek hivatásuk a nevelés, a tanfériaknak.

A szülőket kellett volna mondanom elsőnek, de midőn a tanítókat emlitem első helyen, a nevelés terén való nagyobb jártasságukat ismertem el és nem hagyhattam figyelmen kívül, hogy a szülők idejének legnagyobb részét a létért való mind hatalmasabban megnyilatkozó küzdelem veszi igénybe.

A kezdeményezési jog és kötelesség a tanfériaké; az iskolát fentaető közegé és a társadalomé az anyagi és erkölcsi támogatás.

Tudja mindenki, hogy nem elég csupán czeihbeli hivatását betölteni. Egyoldaluvá lesz az. A kinek mestersége szellemi foglalkozást követel, az szorul leginkább arra, hogy mikor elfáradt szellemileg, fáradjon el anyagilag is; mert ellenkezőleg elhasználja, kiéli magát és hova-hamarább megéri a penzióra.

Elegen tapasztalhatták azt a végtelen kimerültséget, mely végzett kötelesség után elfog. E kimerültség után következnek az emésztési zavarok, szívbéli rendellenességek, légzési elszorulások, főfájás, álmatlanság stb., melyek mind közrehatva időelőtt megérlelik az embert a földnek.

Fizikai munkát, sok járkálást praescribál az orvos; de a patiens a munkától elszokott, nehezére esik és az egyedül való járkálás unalmas. Mi másként volna ez is, ha volna, teszem: egy lapdázó társaságunk; hány életre érdemes embertársunk életét hosszabitanók meg sok-sok esztendővel?

Játszani s kifáradni, enni farkas étvágyal és aludni — hogy is mondják csak — mint a tej.

Ki merné kicsinyelni már ennek is a hasznát; de hol marad még ez, ha elgondoljuk, hogy azzal játéokra buzdítjuk gyermekeinket, a kik olyan nagyon-nagyon komolyakká kezdenek válni és alkotunk egy olyan jövőt, melyért még elhaló porunkban is áldani fog a késő ivadék.

Tettre fel tehát; a jelen és jövő hála-ja lesz munkánknak díja; s van-e az életben ennél emberhez méltóbb jutalom?
Censor.

MI UJSÁG?

— Személyi hírek. Chován³ Kálmán, zongoraművész, orsz. m. kir. zeneakadémiai tanár, — ki atyja Chovan Zs. temetésére családjával együtt pünkösöd első napján érkezett körünkbe, — f. hó 20-án utazott vissza a fővárosba. Béri (Moravcsik) Gyula, fővárosi ügyvéd, lapunknak közkezdveltségű munkatársa, az ünnepek alatt városunkban időzött, s itt testvérbátyja Moravcsik Géza és sógora, Petry Gyula, főgymn. tanárok vendége volt.

— Eljegyzés. Dr. Salacz Oszkár, szarvasi ügyvéd, ma, máj. 24-én tartja eljegyzését Orosházán a békésmegyei leánykoszorú ünnepelt szépségű virágával, Székács Melinda Urhölgygyel, Szekács István, uradalmi kormányzó kiváló műveltségű bájos leányával. Isten áldása kísérje megköltendő szent frigyüket!

— Halálozás. Egy viruló élet, szép remények biztosnak hitt záloga hullott sirba Szilassy Pál, mezővárosi ügyvédnek, oly korán elhunyt nejében, a gyöngéd érzelmű, szelíd lelkű Paul Ilonkában. Az alig 25 éves, s házasságban is csak 9 hónapot ért fiatal asszony a szarvasi társas-köröknek is ismert rokonszenves alakja volt. A rövid, pár napi betegség után f. hó 18-án

Krónikás adomák.

— A »Szarvas és Vidéke« számára írta: A. B. —

5. A rosmaring.

Nem volt az egész Mátyus-földén hiresebb kántor Császár István uramnál, ki is Hetény helységében éneklette Dáviddal az úrnak irgalmát! Nem volt az a predication, lett légyen az akár közönséges, akár alkalmi, akár innepi vagy halotti, a melyikre ő rá ne tudta volna keresni az épen reá passzoló zsoltár- vagy dícséretverset, úgy annyira, hogy az egész gyülekezet dagadó kebellet, ragyogó arccal, egész lelkesedéssel zendíté rá utánna az éneklést, s bizonyára oda se adták volna a hetényiek Császár uramat egy ecclesiának se, pedig ugyan hívták ám a vidékbéli zsiros ecclák, de a hetényiek mindig megtudták maguknak ragasztani.

Egyszer a szomszéd szentpéteriek kántora — ki szintén foghatós ember volt — elköltözött ez árnyék világból; nosza! rajta volt a falu apraja naggya, hogy Császár uramat maguknak megszerezze! hanem

hiszen a hetényiek is résen álltak, miit? — mondák — még ezek a zsiros gatyás csücskösök akarnák a mi Ásáfunkat maguknak? hisz ott öspörös se lakik, aztán meg tudja kedves rektram, ha ezután járója lesz Komáromba akár a piacra, akár Kis György uram kedves komjához a »gőzhajóhoz« címzett vendéglő tulajdonosához, elvisszük mi mindenkor ingyen!

Nem is lett a szentpéteriek akaratjából semmi!

Ezen a szentpéteriek nagyon elszégyenkedének, s minden módon bosszút akartak állani Császár uramon, de hogyan? ... Hát azt fundálták ki, hogy volt a bírónak egy fia, ki már a pápai collégiomban theologus-diák volt, ezt eszelték neki, hogy jöjjön ki a következő ünnepen legatióba, s mondjon olyan predicationt, a melyre Császár uram ne tudjon ráenekeelni! A bírónak fia eszes gyerek volt, mondott is olyan predicationt, hogy Császár uram ugyancsak forgatta a zsoltárt az egész predication alatt, — ugyancsak hajtogatta a fejét, de csak nem talált oda vágó verset.

Az eszes légatus észre vevé ezt, s

egész diadali önérzettel jött le a kathedrából, Császár uram pedig rázendíté a CXLI. zsoltár 3. versét:

Örizzetel tartsd meg én szájam,
A mely gondot tartson arra:
Závárt szerezz ajakimra!
Hogy tőlök ne legyen nyavalyám.

Ez az utolsó sor az öreg papnak szólott, a ki el is értette, röglön be is írt a collégiomban a híres Tarczy profesztorhoz, — ki szinte hetényi származás volt, még pedig a mészárosmester fia, — hogy más-kor külföld embert küldjenek, a ki ne ilyen elegy-belegy predicationt mondjon! Meg is lett az eszes légatusnak az ő nyavalyája, mert nem elég, hogy a következő electiókor 15 legényt »adtak neki« (== tizenötöt alább eligált), hanem még 48 órára carcerbe is tették a frátert, fizetvén — a collégiumi törvény szerént — ugyanannyi pengőkrajaárokat is!

Hoj! bizony mondom, nincs is annál boldogabb ekklezsia, mint a »kinek« jó kántora van, a ki igazán a nép szája íze szerént tud énekelni! Ezért mondom én most, hogy megesett nektek szegény szarvas-

vetett végső lobbót a sokat ígérő ifjú élet fátyla. S vele kevesebb lett a hivatásukat felfogni tudó jó nők száma, és több a — bűnata azoknak, kiket a megboldogulthoz családi, rokon vagy baráti kötelékek fűtek. Áldott legyen emlékezte!

— Új főispán. A hivatalos lap tegnapelőtti számában olvassuk: A belügy-ministerium vezetésével megbízott magyar ministerelnököm előterjesztésére: *Terényi Lajost* Békés vármegye főispáni állásától felmentem, s helyébe *Reiszig Ede*t, Vas vármegye alispánját, Békés vármegye főispánjává kinevezem. Kelt Linzban, 1891. évi május hó 17-én. *Ferenca József*, s. k. Gr. *Szapáry Gyula*, s. k.

— Kormánybiztos. A belügyminis-terium vezetésével megbízott ministerelnök, a Békés vármegye területén felmerült munkás-mozgalmak által megzavart rend helyreállítása végett, *Reiszig Ede* főispánt kivételes hatalommal kormánybiztossá nevezte ki.

— Emlékeztető. A szálló-oltásra vonatkozó gyakorlati tanítást, — melyről lapunk egyik közelebbi számában megemlékeztünk — holnap, máj. 25-én d. e. fogja megtartani *Heinrich* szállószeti vándortanár *Boros Pálnak* maczózugi szállójében. Ismételtén felhívjuk reá az érdeklődő közönség figyelmét!

— Chován Zsigmondnak, a szarvasi ág. h. ev. egyház néh. organistatanítójának temetése nagy részvét mellett ment végbe ünnep másodnapján. A gyászistenmisztelen, mely d. u. 1/2 3 órakor kezdődött az ev. templomban tartatott, ott láttuk Szarvas váror értelmiségét felekezeti különbség nélkül; a közönség impozánsan demonstrálta az elhunyt végtisztességtételén azon osztatlan tiszteletet és közbecsülést, melynek az életében részese volt. Gyászbeszédet előbb *Nl. Sárkány János*, lelkész, ér. esperes tartott magyar nyelven hitvallásunk erejével élénken bizonyítva, hogy Chovánunk nem halt meg, ő él, mert egy

emberéletre terjedő, messze kiható munkásságával maradandó emléket emelt szellemének. Majd *Nt. Áchim Ádám*, főesperes, mondott tót nyelven egy költői képekben gazdag gyönyörű beszédet, — valódi szónoki remek, — méltatva megdicsőült kedves halottunknak érdemeit a népnevelés, az egyház-szolgálat, a zeneszerzés terén, s családi körében. A végtisztességtételnek e meghatározó szép nyilvánulása méltó volt elköltözött jelesünkhöz, de nem hallgathatjuk el azon megjegyzésünket, hogy aki úgyszólván egész életét az egyházi zeneügy hivatott és szép sikertől szolgálataiban töltötte el, megérdemelte volna talán, akár a főgymn. dalkartól, (de mivel ez ünnepi szünidőn s orsz. tornaversenyen sok felé eloszolva volt) még inkább az ev. tanítói kartól, hogy a gyászünnepélyt egy-két halotti dal elzengésével emelte volna. — A ravatalra koszorút helyeztek: »A felejthetetlen jó apának — Kálmán, Berta, Zsigmond«, »Berta és családja«, »Kartársai szeretett kartársuknak«, »Kálmán és neje«, »Felejthetetlen nagyatyjuknak — szerető unokái«, »Delhányi Zsigmond és családja — felejthetetlen barátjának«, »Felejthetetlen tanítónknak — szerető tanítványai.«

— Reményi Ede, világhírű hegedűművész hazánkfia, — országos hangversenykörútjában megyénket is kitünteti látogatásával. Válogatott és rendkívül érdekesnek ígérkező műsorral fog fellépni Gyulán máj. 30-án, Csabán 29-én, nálunk, Szarvason pedig 28-án a nyári szinkörben. Mint hallatszik, az előadás iránt közönségünk körében oly nagy az érdeklődés, hogy a jegyek nagy része már is elkel.

— Az írásbeli érettségi vizsgálatok főgymnasiumunkban máj. 20., Szerdán reggel 7 órakor kezdődtek, s folytak a hét végéig következő sorrendben: Szerdán: önálló dolgozat volt a magyar irodalomból. Csütörtökön: fordítás magyarról németre. Pénteken: magyarról latinra. Szombaton: görög szövegnek magyarra fordítása. E hé-

ten, hétfőn, az algebrai és geometriai dolgozat készítésével befejezik az írásbeli vizsgálatot.

— Kettős eljegyzés egy családban. Öcsödön *Molnár Béla* kereskedő, az öcsödi takarékpénztár igazgatójának, *Molnár Mihály* ügyvéd fia — pünköszt első napján eljegyezte *Dezső Antal*nak, a takarékpénztár pénztárnokának leányát, *Zsuzsika* kisasszonyt, — *Mészáros Lajos* gazdasági tudósító pedig ugyancsak Dezső Antal másik leányával, *Mariska* kisasszonynyal váltott jegyet.

— Ártézi víz a szomszédban. Békés-szentandrás levelezőnk írja: máj. 21-ikén reggel az itt fúrott ártézi kútból felszökelt a víz, mely percenkint akkor 20 liter vizet adott. A kútfúrást abba hagyták, mert a vízbőség mindig feljebb-feljebb szaporodik, úgy, hogy reményünk van arra, hogy 247 méter mélységnél aligha kell lejjebb menni, és mégis jó vizünk lesz. 48 óra alatt a vízbőség 40 literre emelkedett.

— Csendőrség szaporítása. A kondorosi csendőrállomány a napokban 16 emberre szaporított a lakosok nagy fejlődésére, kik váltig találgtatják, hogy mi lesz ebből? Pedig így talán semmi sem lesz.

— Az állami adópénztár megvizsgálása végett Bauer pénzügyi fogalmazó csütörtökön városunkba érkezett.

— Esküvő. *Holczner Matild* kisasszonyt M.-Berényben — oltárhoz vezette 10 évi törhetlen hűség után is, kitartó szerelemmel *Vig Sándor*, budapesti távirász. Lehetetlen, hogy mindenki a leglisztább szivből jövő jó kívánságokkal ne halmozza el az ifjú párt, melynek a mai modern világban alig akad párja.

— A szarvasi tornászdicsőség. Főgymn. ifjúságunk, — mint az lapunk más helyén is jelezve van, — kitüntetéssel tért meg az orsz. tornaversenyről. A jury ítéleténél nem kevesebbé hízog hangoz emlékezik meg a fővárosi sajtó sem a mi fiainkról. Az „*Egyetértés*“ így ír: »Feltűnt az

siak! meghalt az öreg Chován bácsi! hol veszték ti most már olyan kántort?

* * *

Azt is szokta pedig Császsár uram cselekedni, hogy mikor a pap egybe esketie az ifjú párokat, mindig a CXXXIV. zsoltár 3. versét énekelte:

Megáldjon téged az Isten!
A Sionról kegyelmesen:
Ki teremtetie az eget,
A földet és mindenfelet.

S ez már annyira megkiváncsító és megkiváncsító dolog volt, hogy talán nem is tartották volna igazi esküvőnek, ha ez a zsoltár-vers elmarad! De meg is hívták ám aztán Császsár uramat minden lakodalomba egész tisztességgel, meg is vendégelték egész emberséggel!

Volt még ezentúl Császsár uramnak egy más szép tulajdonsága is, nevezetesen, hogy igen szerette a virágokat, különösen a rozmarin, ápolásához kiválólag értett; volt is neki vagy 12 ládikával az ambiluson, valamennyi szép fává nevelve, ezekben találta legfőbb gyönyörűségét, úgy annyira, hogy sokszor elmondá, hogy oda nem adná a rozmaringjait a kínai csá-

szár legszebb sipkájáért! A mi pedig már nagy szó!

Aztán meg egy kis hasznót is hozott ez a rozmarin! Még akkor meg volt a régi magyar egyszerű és jó szokás, nem raktak a menyasszonyra meg a vőlegényre annyi sok bolond cicomát, bokrétát, mint most, se viaszkból csinált fehér bogyókat, meg zöld leveleket, lelógó hosszú ostobasággal, se tintokból, meg cifra papirosból csinált bokrétát, a miket a vigéczek jó drágán sóznak az ember nyakába, hanem tartották azt, a mit a régi nóta mond:

Szép a rozmaringszál bokorba,
Mikor költik a koszorúba;
Feltesszik a szép lány fejére,
Ugy kísérik az esküvőre!

Tehát: a menyasszony fejére jött — vékony piros pántlikával összekötve — két szál rozmarin, a vőlegény kalapjára pedig egy szál, derékon át kötve szinte egy kis vékony piros pántlikával, — ezt pedig Császsár uram szolgáltatta, darabját egy garasért, s miután a tisztos násznagyok, úgy a lakadalmi sereg legkisebb tagja kezébe is dukált egy szál (szinte piros pántlikával átkötve), tehát minden lakodalom több-ke-

vesebb garasokat szolgáltatott Császsár uram erszényébe.

Történt egyszer, hogy valami dévaj fiatalok a rozmarin-ládikákat egy éjszakan ellopták.

Császsár uram másnap reggel oly inlagénus hangon éneklé a »Könyörülj rajtunk«-ot, hogy a jelenlevők szinte megrettentek, s könyörgésről kijövet siettek megkérdezni: vajjon mi lehetett kedves rekt'ra-mot? Az öreg iszonyú keserűséggel panaszkodott, hogy micsoda keserűséget okozának ő neki az ő kedves rozmaringjai ellopásával, sokáig panaszkodván, végre így fakadt ki:

— Hanem hiszen jól van! várjatok csak ti isten nélkül valók, ha ti engemet így megszorítottatok, soha én többé egy ifjú pár esküvőjén se éneklek el a zsoltár-verset:

Megáldjon téged az Isten

* * *

Másnap reggel, mikor az öreg kiment, mind a 12 láda rozmarin ott pompázott az ambiluson!

elhaladók soraiban a szatmáriak, a nyíregyháziak és a szarvasiak izmos karja, kifejlett melle, széles válla. A „Pesti Hírlap”-ban ezeket olvassuk: »Nagyon tetszeltek a buzogány-gyakorlatok s a szarvasi gimnasiunak Oláh t. matanár által vezetett plasztikai gyakorlatai, miket a zene ütemei szerint nagyon kecsesen csináltak.»

— Öngyilkosság. Mberényben Bacsó Péter nevű 18 éves ifjú szerelmi búbanatból öngyilkossá lett.

— Színészet Öcsödön. A pünkösdi ünnepekre, közönségünk élénkítésére Virág Lajos színműgázgató jött el társulatával, s vasárnapra — a nagyvendéglő udvarán felállított nyári színpadon — a »Betyárkendője« cz. népszínművet tűzte ki előadásra, azonban a kellemetlen zivataros idő miatt csak másnap játszhattak, kedden pedig a »Paraszt kisasszonyt« adták.

— Képviselői gyűlést tartott Kondoros községe május 19-én.

— A karzat, mely a kondorosi ev. templomban készült, pünkösdben adatott át rendeltetésének.

— Birtokkisajátítás. A körös-tisza-marosí ármentesítő társulat békés-karcsai szakaszán e héten több kisajátítási tárgyalás tartatott Bócz Géza kir. törvényszéki bírő, mint a törvényszék kiküldötte jelenlétében.

— Öcsödön, a szőlős kertek melletti »Harangzugi« álműszénél két kotrógép működik szakadatlanul, a szabályozás folytán ásatott új meder kimélyítése végett. Vannak is érdeklődők, kik a hatalmas gépek működését bámulattal szemlélik.

— Ismét tűz volt csütörtökön, f. hó 21. városunk bellehemi részében, Paluska János 432. számú háza lett a lángok martalékává. Sajnos! — úgy látszik, nem kevésbé válik szükségessé ama főszolgabírói rendelet, hogy: »minden háztulajdonos vízzel tele hordót tartson udvarán.»

— Mberényben a gőzmalom-társulat örökáron — 16 ezer forintért — megvette a Graepel-féle gőzmalmot, mi által a concurrentia teljesen megszűnt, amennyiben eddig Graepel Hugó budapesti gépgyáros állandóan 15-ödön örült, szitált, míg a nagymalom 10-ik váért. Ezen verseny tartott majd egy évig s mondhatni a közönség igen nagy kényelmére és hasznára. Utóbb már 30-adán örült e malom, mit a társulati malom ki nem bírván, hogy ezen állandó és reá nézve kényelmetlen versenytárostól szabaduljon, malmát inkább megvette. A közönség azonban hozzá szokván az olcsó örüléshez, minthogy a nagymalom a vámot visszavitte a 10-ik vára, sőt a szomszéd malmokkal is cartelt kötött, hogy olcsóbban senki se örölhessen, a közönség tehetősebb része összeállott és egy új — ötödik — gőzmalom létesítését határozta el, melyben első sorban a részvényesek fognak a lehető legolcsóbb vá mellett örölni, ez lévén majd a befektetett tőkének kamatja. S tekintve, miszerint a részvényesek 20 frtra vannak előirányozva, ily nem nagy befektetés mellett, ha egy részvényes évenként csak 10 métermázsa búzáért kénytelen is örölni, a vámon tőkéjének 25%-ját nyerheti meg az olcsó örülés által.

— Hivatalos árlejtési hirdetmény. A b.-gyulai Törvényszéki Elnök ur Ö nagy-

ságának f. évi 699/891. eln. sz. tisztelt íráta alapján ezennel árlejtést hirdetek a vezetésem alatti kir. járásbíróság hivatali helyiségeinek fűtésére a f. év II-ik felére és a jövő év I. felére szükséges 41:5 és a fogházhelyiségek fűtésére szükséges 18:1 köbméter jóminőségű tűzifának vállalat útján leendő szállítására. A szerződési feltételek a következők: 1., az árlejtés f. év május hó 29-ik napján d. e. 10 órakor hivatalos szobámban fog megtartatni. 2., A fa köbméterének kikiáltási ára 3 frt 75 kr, melyért az a Szarvas város udvarába be is szállítandó, ott összerakva jól felmérve, átadandó lesz. 3., Vállalkozó köteles a szükséghez képest a megállapítandó szerződési feltételek mellett további famennyiséget is is szállítani. 4., Ha vállalkozó kötelezettségének eleget nem tenne, annak terhére és költségére fog a szükséges famennyiség bárholonnan és bármely áron beszereztetni. 5., A szerződés alapján történő kifizetések alkalmával a fél által kiállított minden nyugtatvány nemcsak a nyugtatvány bélyegilleték czimén járó bélyegjeggyel láttatik el, hanem arra egyúttal még külön a szerződési jogügylet után a III. fokozat szerint járó illeték fejében az utaltványozott összegnek megfelelő értékű bélyegjegyek is felragasztandók. Szarvason, 1891. Május hó 18. Kontur József, kir. járásbíró.

— Református istenítisztelet. Kondoroson Pünkösdi 2-ik ünnepén, a kondorosi ev. ref. híveket Soófalvi k.-tarcsai s. lelkesz látta el a lelkiekben.

— Tűz. Május 15-én d. e. 9 órakor Mberényben a harangok kongatása riasztotta meg az anélkül is izgatott kedélyeket. A kőszá hír, melynek soha sem lehet eredetét kipróbálni, azt mesélte, hogy a mberényi munkások 15-én készülnek kiltörni és a város 4 helyen fog égni. A véletlen csakugyan tüzet hozott, de ezúttal egy, nem a munkás osztályhoz tartozó, gazda-asszony kapzsisága következtében. Ugyanis elhullván egy darab sertése, elakarta titkolni a jó falatnak ígérkező pecsenyét a rendőrség elől, s otthon a kémény alatt akarta titokban megperzselti a sertést; szalmája azonban kevés lett, felszaladt a padlásra szalmaért. Valószínű, hogy vagy a lepedőben, vagy a ruhájában szikra rejtőzött, mely pár percz alatt lángba borította az egész épületet, porrá égette egész házát, hűgóságait. Szerencse, hogy szél nem volt s a vízipuskák előző napokban hozattak rendbe, így csak egy ház esett a lángok martalékául, — és Cselovszkiné asszonyom a pecsenyét öröm helyett bükönyekkel nedvesítette.

— Színészet. Kondoroson május 14-én kezdte meg előadásait Horváth Emil 6 tagú színtársulata a csárdában. Első estén adott Offenbach »Varázs hegedű« cz. operette-je és Ábrányi 2 felvonásos vígjátéka: »A végrehajtó«. Az előadást a kondorosi intelligens közönség teljes számban nézte végig s kivált a vígjáték előadását eléggé sikerültnek találta. A szereplők közül Horváthné és Gyulafi Aladár figyelemre méltók; Diósi és Diósiné szintén jók voltak.

— Dr. Haviár Gyula, ügyvéd, lapunk munkatársa, lapunk útján tudatja ügyfeleivel, hogy hadgyakorlatra behivatván, távol-

léte alatt az ügyek ellátásától gondoskodva lesz.

— Főszolgabíróválasztási mozgalom. A szarvasi megyebizottsági tagok tegnapi értekezletükön Dr. Krcsmarik h. főszolgabíró Práznovszky szolgabíró 5 szavazatával szemben 15 szavazattal ajánlották a végleges belöltés előtt álló főszolgabírói tisztségre. Reméljük, hogy a helyettes főszolgabíró kibénjárásunk az európai műveltségű férfi mellett, kiváló adminisztratív tehetséget rövid ténykedése alatt is ismerni tanulta a választás után mint véglegesen megválasztott tisztségviselőt üdvözölhetjük körünkben s hiszünk, hogy a vármegye bizottsága a járás ohaját ez alkalommal is tekintetbe veendi.

— Serencsétlen esetek. Rövid időközben M.-Berényben két nagyobb veszedelem — de nem munkás mozgalom — tartotta izgatottságban a kedélyeket. Kiváló véletlenség, hogy emberélet nem esett áldozatul egyik esetben sem. Az első veszedelem abból állott, hogy a Steiner-féle használatban álló téglából épült szőlőmalom összerogyott, s izzó-porrá tört minden néven nevezendő felszerelést s maga alá temette az összes bent levő gabonát és szerszámot. A véletlen éjjel hozta ezt a veszedelmet, midőn senki sem volt a malomban, máskülömben emberélet is eshetett volna áldozatul. Nem csak a fanemű, de még a téglának is jó része csak mint darab használható. Különös véletlen, hogy ezen szőlőmalom átvételére egy dísznőhizláló mér megalkudott, még csak a vételár-szerződés megírása volt hátra. Az egyiknek — a vevőnek — persze haszon — a másiknak kár. A másik veszedelem Dobozi János vendéglős háza falának teljes bedőlése volt. Itt is nagy szerencse hogy a bedőlés éjjel, illetve késő este akkor történt, midőn már a vendégek eloszlottak. Az őriási robaj, recsegés, ropogás hallatára benéztek az ajlón a künn időző háziak s látják, hogy a fal az egész szoba hosszában bedől és maga alá temetett mindent. A r. kath. plebános még a tél folyamán figyelmeztette szomszédját a készülő veszedelemre, sőt azzal is fenyegette, hogy ha a szerencsétlenség megtörténne és a fal az ő sok költséggel fenntartott kertjében kárt tenne — az okozott kárért felelősségre vonandja. Dobozi a bajt nem látván oly közel levőnek még a rendőrség figyelmeztetésére sem bontotta le a falat. Most már káránul bosszúsága sem kisebb, mert a plebános teljes pompájában díszlő kertjén keresztül nem engedte az építéshez szükséges anyagot behordani, tehát kénytelen volt az utcáról az ablakon keresztül építkezni.

Egész selyem mintázott foulard
1 frt 20 krtól 4 frt 65 krig méter-jét (mintegy 450 különböző minta küld öltözék- vagy darab-száma, portó és vámmentesen **Henneberg G.** gyári raktára (cs és kir udvari szállító) **Zürichben.** Minták forduló postával küldetnek. Levélekre 10 krajczáros levélbélyeg ragasztandó.

CSARNOK.

Napoleon herceg és Kossuth Lajos.

Alig néhány hete, hogy Napoleon Jeromos herceg meghalt, ki kiváló szabadelvűségén kívül ránk, magyarokra nézve

is különösen érdekes alak, a mennyiben Kossuth Lajos 1859-ben a francia-olasz-osztrák háború kezdeményezésekor Sz. István koronáját neki ajánlotta fel.

A herceget «vörös herceg»-nek is hívta a nép szabadelvű nézeteiért, melyek miatt unokatestvérével, III. Napoleon császárral nem egy heves összekocczanása volt. De esze, diplomatikai finomsága és ügyessége annyira nélkülözhetetlenné tették őt a császár előtt, hogy ez mindannyiszor csakhamar kibékült vele. Milyen szabadelvű és tisztult nézete volt a szabadságról és egyenlőségről, erről tanuságot tesz következő jeligeje: *„Szeretem a szabadságot, bármint kormányforma alatt; de csak úgy, ha mindenki élvezzi.”* A szabadság a fő, a forma annyiban fontos, amennyiben az a nép érzelmeinek, társadalmi viszonyainak, a szomszéd államokhoz való politikai helyzetének megfelelő, — és főként a történelmi fejlődésből természetesen keletkezett legyen. Ott van a nyugalmasan fejlődő conservatív, hatalmas Anglia és a szünet nélküli alkotmányharczok miatt nyugalmasan fejlődni képtelen Franciaország, mely iránt minduntalan bizalmatlansággal kénytelen viseltetni a külföld. — Ugy látszik, hogy Dél-Európa derűs ragyogó ege alatt a művészetek hazáját lakó román népek, melyeket túlesapongó képzeletük az idealismus mysticismus és a realismus között folytonosan hanytorgat, hasonló küzdelmeknek néznek elébe.

Ez a vörös herceg közelebbi érintkezésbe jutott Kossuth Lajossal közvetlen az 1849-ki háború előtt. Kossuth akkor Angolországban lakott, honnan őt a francia császár Párisba hívta meg értekezletre. A közbenjáró épen Napoleon herceg volt, kivel május 5-kén gr. Teleky László és Klapka jelenlétében találkozott. E találkozást és a herceggel folytatott párbeszédet részletesen leírja Kossuth emlékirataiban. Elmondja, hogy Napoleon herceg, felszólította őt a császár nevében, hogy miután az osztrákkal való háború komoly és elhatározott dolog, használják fel Kossuth és az emigratio e háborút Magyarország függetlenségének kivására. Ő, a császár kész minden szükséges segélyt nyújtani. Elismeri a magyar nemzetnek e tekintetben nyilvánulható önelhatározási jogát; biztosítja, hogy Magyarország belügyei-be nem kíván beleavatkozni, csak azt az egyet köti ki magának, hogy az önálló Magyarország ne közlárság, de alkotmányos monarchia legyen. Kossuth ezt természetesen találja és hozzá teszi: *»Külömben az alkotmányos monarchia egészen megegyezik nemzetem hagyományos érzelmeivel. Magyarország egész multja monarchikus és egy ezredéves történelem mély nyomot vés a nemzet jellemébe. Én magam republikánus vagyok, de mindenek előtt hazafi. Hazámat fölébe helyezem elméleteimnek.»* Alább pedig így folytatja: *»Az európai helyzet exigentiája és különösen az, hogy monarchiákkal szövetkezünk, határozottan az alkotmányos monarchiára utal.»* E nyilatkozat befejezését lekötelezőleg ajánlja a hercegnek Sz. István koronáját.

A herceget felette meglepte ez ajánlat, annyira, hogy székeről felkelve, mélyen meghajtá magát, mondván, hogy mennyire

megtiszteltetve érzi magát az ajánlat által, de — úgy mond — azt el nem fogadhatja, mert a Bonaparték nem fogadhatnak el idegen trónusokat az európai colisiótól való feltökbén, de a francia császári trónus különben is olyas valami, amit még Sz. István fényes koronájáért sem lehet koczkáztatni. Egyszersmint Kossuthot megkérte, hogy e dologról a császár előtt se tegyen említést.

Vajjon Napoleon herceg utolsó szavai voltak-e ezek, vagy nem változott volna-e nézete az események kedvező fejlődésével: azt eldönteni nem lehet, mert a solferinói csata után gyorsan megkötött béke miatt nem fejlődtek az események annyira, hogy a nemzet azon helyzetbe jöhetett volna, mikép királyt választhasson; de még annyira sem, hogy a francia császár által adott költségein Kossuth, Klapka s a többi emigránsok közreműködésével készen álló invasionsális hadsereg Magyarországot határait csak meg is közelíthette volna. Így tehát Hazánkban a francziák győzedelmé daczára e háborúból látszólagos haszna nem volt. A későbbi események azonban azt bizonyítják, hogy mégis volt.

A fejedelem a történelekből meggyőződhetett a felől, hogy a nagyszámú, gyakorlott, vitéz hadsereg magában véve nem elégséges az épen nem kifogástalanul vezetett francia hadsereg legyőzésére; szükséges, hogy a hadsereget egy hű, odaadó, áldozatkész nemzet támogassa. Ennek hiányában az első kudarcz már szétbomlással fenyegette az erőszakos eszközökkel nehezen összetartott összm monarchiát.

De még egy-königgrázi volt szükséges, hogy ez igazság még a magas körökben is teljes öntudatra jusson. Akkor állt be a fordulat. Kossuth hatalmas tetteire daczára nem érte el célját. Napoleon, nem lett a mi királyunkká, de a nemzet megnyerte alkotmányát, függetlenségét, s I. Ferencz József Ő felségében olyan alkotmányos érzelmi fejedelmet nyert, a ki fényesen igazolta a jövőbe látó »legnagyobb magyarnak.« Széchenyi Istvánnak, róla kimondott jóslatát.

Szendy György.

KÖZGAZDASÁG.

A trieszti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) f. é. április hó 30-án Triestben tartott 59-ik közgyűlésén betérjesztette az 1890. évi mérlegeit.

A közgyűlésnek tett jelentésekből értesülünk, hogy az életbiztosítási ágban a díjtartalék 2,293.129 frt 35 krral szaporodott és 1890. december 31-én 28,927.291 frt 36 krra emelkedett és hogy az 1890-ben ujonnan kötött biztosítások összege 17,696.232 frt 94 krra rugott, mi által az 1890. december 31-én érvényben levő biztosítások tőkeösszege 124,121.441 frt 72 krra szaporodott fel. Az évi díjbevétel az illetékekkel együtt 5,002.565 frt 89 krt tett ki.

A tűz- és szállítmány-biztosítási ágakban a díjbevétel 9,017.000 frt 32 krt tett ki, mely összegből, mint minden tehertől mentes díjtartalék 2,250.646 frt 87 kr. helyezettett tartalékba, míg az 1890. december 31-én a jövő évekre érvényben maradó díjkötelezvénnyek összege 24,167.306 frt 81 krra rug.

Az 1890-ben kifizetett károk összege 8,345.827 frt 21 kr. A társaság alapítása óta egész 1890. december 31-ig 235,717.767 frt 43 krnyi tekintélyes összeget fizetett ki károk fejében. Ezen összegből 143.424 káreset 44,315.616 frt 47 krnyi kártérítéssel hazánkra esik.

Az értékpapírok árfolyam ingadozásának ledezésére szolgáló tartalékalap 1890. december 31-én 1,209.030 frt 27 krra emelkedett, noha a kisorsolható értékpapírok csak is névértékükkel lettek a mérlegbe felvéve.

A tőkésített nyereség tartalék az alapszabályok szerinti összegben 2,625.000 frttal, az ingatlanok tartalékalapja 1,289.480 frt 92 krral és a kétes követelések tartaléka 80.000 frttal maradt változatlanul.

Az összes biztosítéki alapok 2,545.432 frt 80 krról 43,303.671 frt 22 krra emeltettek és a következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlan vagyon és jelzálogok — — — 9,009.007 frt 76 kr.
2. Kölesönök intézeti életbiztosítási kötvényekre — — — — — 2,807.812 frt 84 kr.
3. Kölesönök állami értékpapírokra — — — 38.648 frt 74 kr.
4. Értékpapírok — — — 24,507.472 frt 98 kr.
5. Váltók — — — — — 448.903 frt 81 kr.
6. Folyó számlák és adósok a hitelezők levonása után — — — — — 627.774 frt 46 kr.
7. Pénzkészlet az intézetnél és a bankoknál 2,189.050 frt 63 kr.
8. A részvényesek adóslevelei — — — — — 3,675.000 frt — kr.

43,303.671 frt 22 kr.

Tiszta nyereség fejében 737.863 frt 44 kr. lön kimutatva, miből minden egyes részvényre 120 arany forintnyi (egyenlő 300 frankkal) jutalék esik.

Szerkesztői üzenetek.

Irj. B. L. Holyben. Jövő számban közöljük. **Hercegh Géza köz- és váltó-üggyvő urnak Oroszába.** A közléssel végezt. küldött árverési hirdetmény beiglatási díjába — kérjük — szíveskedjék még pótlólag 1 frt 30 krt küldeni.

Bolygó. Igéreled beváltását várom, várom, de híjába várom!

A »Kécske és Vidéke« Szerkesztőségének. Postára adtuk.

Feloldó szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

VARGA JÓZSEF.

H I R D E T É S E K.

»Trieszti általános biztosító társaság« „Assicurazioni Generali“

szarvasi ügynökségét **Wolf Gyula** urra ruházta. Biztosítások elfogadtnak az emberéletre, tűz, szállítmány, haláleset és jégverési károk ellen a legolcsóbb díjak mellett. A károk gyorsan megbecsültnak s teljes értékben kifizettnak. A t. gazdaközönségnek szíves felvilágosítással szolgál az ügynökség vezetője.

3—3

Bútor-eladás.

Elköltözés miatt több szoba
butor eladó

BAKAY GYULA

HÁZÁNÁL.

2-2

Egy jó házból való fiu

KERESKEDŐ-TANONCZUL

azonnal felvételik

ZIH TESTVÉREKNÉL

Békés-Szent-Andráson. 3-3

755. tkv.

1891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy az orosházi takarékpénztár végrehajlatának néh. Zubor Istvánné szül. Izbéki Éva örökösei végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében, a b.-gyulai kir. törvényszék (a szarvasi kir. járásbíró) területén lévő, Öcsöd község s határában fekvő az öcsödi 345. sz. tjkven foglalt Izbéki Éva férj. Zubor Istvánné nevére álló A I. 1. rsz. a. 418 h. rsz. 449 □-öl beltelkes ház és I. 2. rsz. a. 419. hrsz. 40 □-öl házi kert 264 frtban továbbá ugyanazon tjkven foglalt A I. 5. rsz. a. (2695—98/b) hrsz. 4^{800/1000} hold szántóföldre 964 frtban s így összesen az árverést 1228 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi június hó 23-ik napján délelőtt 10 órakor Öcsödön a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 122 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1 -én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a pántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. Járásbíró, telekkönyvi Hatósága
Szarvason, 1891 évi márczius hó 20-ik napján.

Kontur József,

kir. járásbíró.

ÜGYNÖKÖK

törvényileg megengedett sorsjegyek részletfizetés mellett eladására általunk

mindenhol felvételnek Fővárosi váltóüzlet társaság

ADLER és T.-a

BUDAPEST,

Füred- és Dorottya u. sarkán.

VIGNER LAJOS

piaostéri

tűzifa- és szén-kereskedésében

a cséplési idényre
gazdáknak és gőzcséplőgéptulajdonosoknak bel- és külföldi

*** SZENET ***

a legjutányosabb árban rak-táron tart. Ugyanott kapható gépolaj is, továbbá építéshez portlandi és hidraulikus cement.

Vigner Lajos.

3-2

1936.

1891.

Pályázati hirdetmény.

Szarvas község előjáróságánál két 400 frt évi fizetéssel javadalmazott irnoki állás üresedvén meg, azok betöltése a szarvasi képviselő-testület közgyűlésén f. hó 30-án d. e. 10 órakor fog eszközöltetni.

Felhívtnak, mindazok kik ez állást elnyerni ohajtják, hogy kellően felszerelt folyamodványokat hozzám f. hó 28. d. e. 12 óráig annál inkább adják be, mert a későbbben érkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

Szarvason, 1891. május 8-án.

Krcsmárk.

h. tszolgabíró.

3-3

Sörcsarnok- és Kávéházmegnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

a „**PETŐFIHEZ**” címzett**SÖRCSARNOK- és KÁVÉHÁZ-helyiségemet**

a Beliczey-uton levő Benczur Gyula-féle házban mai napon — május hó 24-én — megnyitom.

Tiszta és jól kezelt italok, jó magyar konyha, figyelmes és pontos kiszolgálás által kívánom új üzletemnek jóhírnevét megalapítani és fenntartani. E kijelentés mellett kérem úgy a mai megnyitásra, mint továbbra is a t. közönség tömeges látogatását.

Tisztelettel

Reiff Ferencz,
vendéglős.

FÉNYKÉPÉSZET.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy itt helyben Korik János fodrász úr házában a fő-utezán fényképészeti műtermet nyitottam.

Fényképészeti és festői

műtermem a pillanat-felvevő-gépekkel van felszerelve úgy, hogy a legnyugtalanabb gyermekek is a legjobban sikerült fényképekre számíthatnak.

Felemlitem, hogy korosult fényképek másoltatását, többszörösítését, azoknak nagyobb- vagy kisebbre készítését készséggel elvállalom, ugy-szintén olaj- vagy chromó-festésre elfogadom.

Az összes nálam megrendelt e szakmába vágó munkákért jótállást vállalom s reményem, hogy miután már máskor is kiérdemeltem a közönség szíves pártfogását, az idei vállalatomat szintén siker fogja koronázni.

Fényképészeti felvételek az utiköltségek megtérítése mellett műtermemen kívül is történhetnek.

Felvételeket minden nap reggeltől estig borult, esős vagy bármilyen időben is ép oly sikerrel eszközölök, mint napos időben.

Ohajtanám, ha minél többben használnák fel ezen kedvező alkalmat, mivel itteni tartózkodásom csak május utoljáiáig terjed.

E reményben kérem az igen tisztelt közönséget, szíveskedjenek megrendeléseiket mihamarább megtenni.

Maradok kiváló tisztelettel

Nyári Béla fényképész, Budapestről,

Békés-Csabán, (Holecska üveges házában)

3-3

KIADÁS

Nyerés- és veszteség-számla az A. mérleghez (1890.)

A tétel neve		Özlet Vagyon Összes:						A tétel neve		Özlet Vagyon Összes:					
		bevételek								költségek					
		frt		kr		frt				kr		frt		kr	
1. Díjtartalék a múlt évről:								1. Viszonybiztosítási díjak:							
a) tűzbiztosítás	199721854							a) tűzbiztosítás	282644364						
b) szállítmánybiztosítás	12471494							b) szállítmánybiztosítás	76137304						
c) jégbiztosítás	7261276	2194541	21				2194541	21	21237284	380058951					380058951
2. Tartalék oly károokra, melyek 1889. decz. 31-én még függőben voltak:								2. Károk:							
a) tűzbiztosítás	35053880							a) tűzbiztosítás	kifizetett károoszegek	frt 2.727.445.11					
b) szállítmánybiztosítás	98855829							b) szállítmánybiztosítás	tartalék még ki nem fiz. károokra	981.163.28					
c) jégbiztosítás	195091	641048					641048	c) jégbiztosítás	kifizetett károoszegek	frt 624.917.36	310800839				
									tartalék még ki nem fiz. károokra	346.316.68	97123404				
									kifizetett károoszegek	frt 55.781.02					
									tartalék még ki nem fiz. károokra	1.996.43	5776745	413700288			413700288
3. Díjak a törlesztések levonásával:								3. Díjtartalék 1890. deczember 31-én még folyó biztosításokra:							
a) tűzbiztosítás	708884597							a) tűzbiztosítás	207857571						
b) szállítmánybiztosítás	169645811							b) szállítmánybiztosítás	17307116						
c) jégbiztosítás	20742149	8940719	90				8940719	90	2805459	227870140					227470140
4. Kölvényilletékek:								4. Jutalékok:							
a) tűzbiztosítás	27513477							a) tűzbiztosítás	81172369						
b) szállítmánybiztosítás	856707							b) szállítmánybiztosítás	7755884						
c) jégbiztosítás	2069496	304396	80				304396	80	397596	8032833					8032833
5. Tőke elhelyezések jövedelme:								5. Általános kezelési költségek:							
a) értékre adott előlegek kamatai	120459							a) tűzbiztosítás	54726536						
b) állam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai	22813438							b) szállítmánybiztosítás	10564914						
c) kamatok váltóleltészámlásból, folyó számlától és ágio	3166078							c) jégbiztosítás	3053816	68347656					68347656
6. Nyereség különféle értékesítések folytán								6. Adók és illetékek:							
								a) tűzbiztosítás	21642844						
								b) szállítmánybiztosítás	751157						
								c) jégbiztosítás	370821	22764818					22764818
								7. Az ellátási pénztár kamatai							
								8. Képes körletések leírása és a jégbiztosító társaságok részvényei fejében utalás az árfolyam ingadozásai tartalékba							
A tűzbiztosítási ágba befoglalvák a tűkür- függ biztosításban elért eredmények								Nyereség							
Összesen								Összesen							

Παρασκευή

Özellikler ...	—	—	12080700.0	27.818.89	27.818.89
----------------	---	---	------------	-----------	-----------

189

STATE OF NEW YORK			
OFFICE OF THE COMPTROLLER			
REPORT ON THE REVENUE ACCOUNTS			
FOR THE FISCAL YEAR 1999			
PART I - SUMMARY			
REVENUE	EXPENDITURES	REVENUE	EXPENDITURES
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1999
1999	1999	1999	1

1. Díjtartalék a múlt évről le: visszontbiztosítások	26633162.01	70133235	25933829.66	—	25933829.66
2. Tartalék 1889. deczemb. 31-én függőben levő károkra	—	—	419135.49	—	419135.49
3. Díjbevételek	—	—	—	—	—
a) halálesetre szóló biztosításokra	4379467.29	—	—	—	—
b) életre szóló biztosításokra	485696.05	—	—	—	—
c) járadékra szóló biztosításokra	73961.92	4939125.26	—	4939125.26	—
4. Kötvénydíjak	—	—	—	—	—
5. Díjtartalék átadott visszontbiztosításokra	—	—	63440.23	—	63440.23
6. Elhelyezett tőkék jövedelme	—	—	803517.59	—	803517.59
a) Jelzálog követelések kamatai	69409.97	—	—	—	—
b) Értékekre adott előlegek kamatai	1435.14	—	—	—	—
c) Állam- és más értékpapírok kamatai	876384.66	—	—	—	—
d) Folyó számlák kamatai	16610.57	—	—	—	—
e) Az ingatlanok tiszta jövedelme	2395674.87	—	—	—	—
f) Elhelyezési kötvényekre adott előlegek kamatai	149779.41	—	—	—	—
Összesen	1347291.63	—	—	—	—
miből is levonva a tartalék rendez jutalékai	1104966.29	—	—	—	—
marad	242325.34	—	—	—	—
7. Nyereség különféle értékesítések folytán	—	—	242325.34	—	242325.34
Összesen	—	—	10410.95	—	10410.95

1. Visszontbiztosítási díjak	—	—	—	—	—
2. Fizetnők esedékes biztosításokért:	—	—	—	—	—
a) halálesetre szóló biztosításokért	1580843.79	232244.22	—	—	—
b) életre szóló biztosításokért	403215.30	161694.51	—	—	—
c) járadékokért	140121.51	85533. —	—	—	—
Levonva visszontbiztosítások fejében	221488.77	447792.07	—	—	—
Összesen	703180.8	13300. —	—	—	—
3. Kötvény-visszavásárlások	2141562.52	342202.07	—	—	—
4. Díj és költség:	—	—	—	—	—
a) Halálesetre szóló biztosítás	27301713.91	381531.33	—	—	—
b) Életre szóló biztosítás	3170838.77	172968.89	—	—	—
c) Járadék biztosítás	1284352.10	—	—	—	—
Összesen	276100.25	398738.22	—	—	—
Levonva a kiegészítés részleteit	276100.25	398738.22	—	—	—
Nettó-tartalék	—	—	—	—	—
5. Orvosi díjtartozások	—	—	—	—	—
6. Jutalékok	—	—	—	—	—
7. Költség	—	—	—	—	—
8. Adó és költség	—	—	—	—	—
9. Kamatok a nyereségen	—	—	—	—	—
10. Leírás kétes követelésekre	—	—	—	—	—
Nyereség	—	—	—	—	—
Összesen	—	—	—	—	—

Quenzen			1966-01-12	20730	000000
---------	--	--	------------	-------	--------

A: ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1890. december 31-én

FEUER

Folyó szám	A tétel neve	A		B		ÖSSZESEN		Folyó szám	A tétel neve	A		B		ÖSSZESEN	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr			frt	kr	frt	kr	frt	kr
1	A rá-évnyesek adólevelei a tőke be nem fizetett részéről	1837500	—	1837500	—	3675000	—	1	Alapítók	2625000	—	2625000	—	5250000	—
2	Ingatlan bírtok	—	—	—	—	—	—	2	Ökösített nyereségtartalék	1312500	—	1312500	—	2625000	—
	a) városi telkek	—	—	4656003	18	7029612	33	3	Tartalék az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	61655188	—	5622777	74	12788400	22
	b) földbirtokok (gazdasági feltárral)	—	—	2673039	15	—	—	4	Ingatlan tartalék	128448032	—	128448032	—	128448032	—
	c) 1890. december 31. még el nem adott gazdasági termények a társaság földbirtokaiból	—	—	10259672	—	10259672	—	5	Tartalékalap külön köv. telések fedezésére	40000	—	40000	—	80300	—
3	a) Kölesönök a társaság életbiztosítási könyveire	—	—	2724467	84	—	—	6	a) Díjtartalék még érvényben levő befizetésekre	2278701	42	—	—	2278701	42
	b) Aktív elejára dukok és jelzálog által biztosított, a felek halálakor felleendő tőkék vételára	—	—	33346	—	2907812	81	b) —	—	—	—	—	2278701	42	
4	Kamatkozó jelzálogilag biztosított tőke-kölesönök ingatlanokra	(a) folyó	frt 1,343.282.31	(b) hátralékok	6.263.79	—	—	7	Tartalék bejelentett, de december 31-én meg ki nem fizetett károkra	7294664	—	—	—	7294664	—
	a) jelzálog osztályba tartozók	—	—	1349546	10	1349546	10	a) A mérlegben	—	—	—	—	434292	07	
	b) kivételével	—	—	—	—	—	—	b) A mérlegben	—	—	—	—	434292	07	
5	Kölesönök letétmentesített állam- és más értékpapírokra	2996648	—	928824	—	3965872	—	8	Osztalékalap az életbiztosításban nyereségnényről	—	—	—	—	—	—
6	Allam és más értékpapírok	4641983	81	1986548	17	3158747	98	haláleset biztosítás	frt 300.516.57	—	—	—	480408	75	
7	Allam és más értékpapírok	448903	81	—	—	448903	81	biztosítottak javára	frt 119.812.18	—	—	—	480408	75	
8	Eltérlek a jelzálogosztálynak (alapsz. I. cz. e) pont)	—	—	297222	61	227222	61	9	A hivatalkók el átsai pénztárának vagyona	101143	04	—	—	101143	04
9	Előzők folyó számlán különböző bankoknál és hitelintézeteknél	1107473	65	8087600	06	1916231	71	10	Jelzáloghitelzők	750126	05	49788	34	801116	39
10	Készpénz-készlet a hiteli és vevelési igazgatóságok pénztárában	561414	43	4532184	—	101463	07	11	Egyenleg a visszbiztosítottok számláján	18338	—	431624	—	227150	—
11	Készpénz-készlet a tőkék pénztárában	98680	10	7207572	—	171361	85	12	Egyenleg az üzleti tőkék számláján	6017663	34	56028	32	657798	—
12	Máradvány a visszbiztosítottok számlájából	569483	80	2658553	—	61606	133	13	a) Hitelzők különböző címeken	618472	00	617868	36	1138412	—
13	Máradvány az üzleti tőkék számlájából	907874	11	120863	35	108873	16	b) Letétek kezesség és bizto. által egyenlő	191663	1	—	—	49685	—	
14	Máradvány az A mérleg folyó számlájából	423285	58	494665	18	494665	19	14	A B mérleg folyó számlájának egyenlege	5621	36	—	—	5621	36
15	a) Adósk különböző címek alatt	—	—	317611	40	749846	—	15	Gilard alapítvány	4077	50	—	—	4077	50
	b) Adósk jelzálog kölesönökre hátralékok kamatokkal	—	—	898979	—	898979	—	16	Gilard alapítvány	3000	—	—	—	3000	—
	c) Letétek kezesség és bizto. által egyenlő	—	—	618979	00	517863	36	17	Goldschmidt alapítvány	291163	30	44669	04	737862	44
	d) Leté Goldschmidt alapítvány	—	—	3000	—	3000	—	18	Felosztható nyereség	—	—	—	—	—	—
16	Díjtartalék átadott élet-visszbiztosításokra	—	—	80951	759	80951	759								
17	Biztosítók és vasszekrények a társaság összes hivatalkában, üzleti lakások, papír és nyomtatvány az összes rakományban	—	—	—	—	—	—								
18	Előlegezett jutalékok és szörvezési költségek	—	—	—	—	—	—								
		1082264	67	367459	45	475886	1038								
	Az 1890. december 31-én a jövő évekre érvényben maradó díjtételezővények értéke	—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								
		—	—	—	—	—	—								

Beno M.,

A cs. kir. azab. Assurazioni Generali központi igazgatóság Tricestben:

br. Bruck Otto,

dr. Calabi R.

Dr. Morpurgo József

Szócse V. — A vezértitkár: Bencz János.

Magyarországi vándorügynökség BUDAPESTEN, Dorottya-utca 10. sz. az. az Intézetnél házában

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti ügynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz-, szállítmányi- és üvegbiztosítások az **Assicurazioni Generali**, jégbiztosítások a **Magyar jég- és viszontbiztosító-részvénytársaság** és baleset ellen való biztosítások az **Első osztr. általános baleset ellen biztosító-társaság** számára a legolcsóbb díjak és a legelőnyösebb feltételek mellett elfogadjatnak.

A szarvasi ügynökség

Wolf Gyula.

Nyomatott Sápisky Zs. könyvnyomdájában Szarvason.